

Ferdinandy György

A boldogság titka

Ferdinandy György
(1935, Budapest)
író, Babérkoszorú-díjas

Elmúlt ötven év, és én rémülten kérdezem magamtól: nem csináltam rosszul valamit? Mint minden tépelődésnek, ennek is sötét oka van. A szeretett lény megáll előttem, és kijelenti: a boldogság titka, ha másnak is tud örömet szerezni az ember. Ez az ő szóhasználatában azt jelenti: ha nem vet mindent alá a saját érdekeinek.

Én pedig – mondja – egyre inkább csak önmagamra gondolok.

Hát, ilyesmi nekem eddig eszembe se jutott. Azt képzeltem, hogy őt is boldoggá teszi, ha a közös érdekeinkre összpontosítok. Hogy a boldogságról neki más elképzelései lennének, eszembe se jutott. Végül is fél évszázadon át

egyetlen nagy vállalkozás volt a mi kettőnk élete.

Ha mondott néha valamit este, elalvás előtt, elhessegettem. Álmomban nekem is előfordult már sok szép, lehetetlen dolog.

Most pedig itt áll előttem, elszántan, komoran. Nem vagyunk boldogok, mondja. És hogy én már csak a magam dolgaira gondolok.

*

A boldogságról tünődni nem szokásom. Számomra még a szó is idegen. Modern szövegben nem használ az ember ilyen puffogó frázisokat. Az érzelmeket másképpen, kerülő úton kell az olvasóban felébreszteni. Csak így van esély rá, hogy ne nyálas, hanem szép legyen a szépirodalom.

Most azonban rólunk, kettőnkéről lenne szó. Nézem a szótáraitam: ragaszkodás, gyengédség. Gondoskodás. És körös-körül a szinonimák serege!

Hallgatom a szeretett lény panaszt. Magam sem tudom, hogy miért, de valami számomra ismeretlen okból bűnösnek érzem magam.

Az én szeretetem – eddig úgy képzeltem – minden írásomban benne van. Beszélni róla eddig eszembe se jutott. Mit csináljak?

Schéner Mihály: Győznek a magyar huszárok (2003)

Berki Viola: *Boldogság felé (Halasi pannó) (Kiskunhalas, 1988)*

Olvassam fel az összes könyvemet? Szégyellem magam.

Szót érteni csak az olvasóimmal tudok.

*

Mi mást mondhatnék? Amikor teherbe esett, elvettem feleségül. Felneveltem a fiamat. Mellettem, mellékesen, befejezhetette a tanulmányait. És a legfontosabb: megírtam az életét. Egy hontalan, számkivetett kislány történetét, akiből élettárs és anya lett. Háza van és hazája: azt hittem, ennél többet nem adhatok.

Áldozatokat persze ő is hozott. Vezette a háztartásunkat, ha ez ugyan áldozat. Végül is én végeztem a dolgomat: eltartottam a családomat.

Menet közben próbáltam befejezni az életművem. Nem volt segítőtársam, ez a legkeve-

sebb, amit mondhatok. Nem lett belőle írófeleség. Soha nem értette meg, hogy nekem egy feszes bekezdés mindennél fontosabb. Ez a sorsom, ezt vállalta magára, amikor mellettem maradt.

Kitartott mellettem, igaz. Gondomat viselte. De mihez is kezdett volna nélkülem? Mindenki csodálta ezért. Azután, négy szemközt, körülvett újra a vádló, néma csend.

Én pedig, az önző skribler, ugye, milyen hihetetlen! Kétségbeesetten szerettem őt. Olyan, amilyen, de én el sem tudtam nélküle képzelni az életet. Most is, ugye, elmúlt ötven év, és én rémülten kérdezem magamtól: önző lennék, érzéketlen vadállat? Nem csinállok rosszul valamit?

Lám, máris félbehagytam a munkám. A boldogság titka! Nézem azt a gyönyörű kis öregasszonyt, és a kettőnk elrontott életére gondolok.